اخبار کوتاه

مدیرعامل آب و فاضلاب استان تهران عنوان کرد:
تابستانی دشوار برای تأمین آب

پر: مدیرعامل آب و فاضلاب استان تهران گفت:با وجود بارش های مناسب جو ، امسال تابستان دشواری برای تأمین آب شرب استان تهران پیش رو خواهیم داشت. ستار محمودی با بیان این مطلب افزود:بارش های خوبی که از ابتدای امسال شاهد آن بودیم، علی رغم مزایای زیادی که داشت، مبین احتمال بروز وضعیت دشواری در فصل گرما و تابستان امسال است. وی افزود: این امر بدین دلیل است که شرایط روانی و ذهنی مردم به گونه‌ای تغییر کرده که فکر می کنند با وجود چنین بارش هایی نباید کمترین نارسایی درسیستم توزیع بهینه آب شرب شهروندان ظاهرشود..

محمودی تصریح کرد:شرکت های آب منطقه ای باید مدل فرضی از یک اتفاق را شبیه سازی کرده و برای آن پیش بینی های لازم را انجام داده و ساختار موجودرا نسبت به این امر هوشیار سازند و سپس به صورت کتبی به زیر مجموعه خود آماده باش دهند.

مدیرعامل آبفای استان تهران بر فروش هر چه سریعتر اجناس راکد در انبارها که حجم ریالی آنها ۹۵ میلیارد ریال است، تأکید کرد و افزود: باید به دنبال کسب منابع مالی جدید باشیم زیرا امسال شرایط دشواری از نظر مالی داریم؛ از یک سو پرداخت هزینه های آب بها از سوی مشترکان به موقع انجام نمی شود و در سال گذشته هم مبالغی را بابت بازگرداندن مازاد الگوی مصرف از دست دادیم. وی با بیان اینکه امسال از نظر مالی بدتر از سال گذشته است، اظهارداشت: در سال های گذشته جذب اعتبارات بیشتر از ۹۹/۹ درصد بوده و امسال باید به صددرصد برسد و همه آن را جذب کنیم. در بحث موافقتنامه ها هم سیاست آبفای استان تهران، هر ساله اصلاح می شود چون ظرفیت جدید به وجود آمده و روش خودمان را نیز اصلاح کردیم.

با اضافه شدن چهار پروژه دیگر
پروژه های بانک جهانی در ایران به یک میلیارد و ۵۵۰ میلیون دلار افزایش می یابد

فارس: با اضافه شدن چهار پروژه، حجم پروژه های بانک جهانی در ایران به یک میلیارد و ۵۵۰ میلیون دلار افزایش می یابد. حجم پروژه های بانک جهانی در ایران تا ماه گذشته یک میلیارد دلار بوده است که با تصویب دو پروژه به ارزش ۳۳۴ میلیون دلار در ماه گذشته، پروژه های این بانک در ایران به یک میلیارد و ۳۳۵ میلیون دلار افزایش یافته است. این دو پروژه شامل پروژه آب و فاضلاب چهار شهر شمالی کشور به ارزش ۲۲۴ میلیون دلار و پروژه مدیریت جامع آب و زمین البرز به ارزش ۱۲۰ میلیون دلار بوده است. گزارش خبرنگار اقتصادی فارس حاکی است: بانک جهانی در نظر دارد چهار پروژه دیگر در ایران اجرا کند که وام اختصاصی به این پروژه ها هنوز در هیأت مدیره این بانک تصویب نشده است. یکی از این چهار پروژه شامل پروژه صندوق توسعه محلی است که پیشنهاد بانک جهانی برای میزان وام اختصاصی به آن ۷۵ میلیون دلار است و قرار بود که این وام در اوایل سال ۲۰۰۵ میلادی تصویب شود، ولی هنوز هیأت مدیره بانک جهانی تصمیم نهایی خود را در این خصوص نگرفته است.

پروژه دوم توسعه صادرات و افزایش بهره وری به میزان ۲۰ میلیون دلار است که احتمالاً تا پایان امسال به تصویب هیأت مدیره بانک جهانی خواهد رسید. بنابراین گزارش، دیگر پروژه بانک جهانی که مسؤولان ایران در پی اجرای آن هستند، اختصاص وام ۵۰ میلیون دلاری برای پروژه ایمن سازی جاده ها در این کشور است و مراحل آن در حال طی شدن است. پروژه چهارم بانک جهانی که از سال ۲۰۰۰ میلادی تاکنون مطرح بوده است، ولی هنوز به تصویب نرسیده پروژه مدیریت ضایعات در تهران است که ۷۰ میلیون دلار ارزش دارد.

احداث خط لوله انتقال نفت بین ایران و عراق

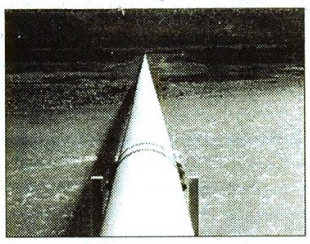

ایسنا: سخنگوی وزارت نفت عراق از توافق ایران و عراق برای از سرگرفتن مجدد پروژه خط لوله انتقال نفت جهت کمک به رفع بحران کمبود سوخت در عراق خبر داد. عصام جهاد با اعلام این خبر افزود:«این خط لوله دوقلو که پیشنهاد آن در سال ۲۰۰۴ ارائه شد، به عراق این امکان را می دهد تا روزانه ۱۵۰ هزار بشکه نفت خام که از میادین نفتی به پالایشگاه آبادان فرستاده می شود را در قالب نفت تصفیه شده دریافت کند.» به گزارش پایگاه خبری عربیک نیوز، وی با بیان اینکه پایگاه های صادرات نفت جنوب عراق توانایی تأمین ظرفیت صادرات را دارند، گفت:«پروژه خط لوله هفته گذشته به طور جدی میان سفیر ایران در عراق و ابراهیم بحرالعلومی، وزیر نفت عراق مطرح شد، با این حال این پروژه به افزایش مستقیم حجم صادرات نفت عراق نخواهد انجامید.»

در میان ۱۸۵ کشور
ایران در رتبه ۷۴ ریسک اقتصادی و سیاسی قرار دارد

مهر: نشریه معتبر یورومانی در جدیدترین گزارش خود، ایران را از لحاظ ریسک اقتصادی و سیاسی در رتبه هفتاد و چهارم جهان قرار داد. شاخص ریسک سیاسی واقتصادی ایران از عدد ۱۰۰، در سال جاری ۴۹/۹۰ بوده است. بر این اساس، ایران از لحاظ ریسک نسبت به سال گذشته، که رتبه اش ۷۹ بود، پنج رتبه پیشرفت داشته است. گزارش مهر حاکی است که نشریه یورومانی برای بدست آوردن شاخص ریسک کلی ۹ شاخص را مورد بررسی قرار می دهد و بر اساس امتیازی که هر یک از این شاخص ها بدست می آورند شاخص کلی ریسک محاسبه می شود. شاخص ریسک سیاسی،عملکرد اقتصادی، بدهی،رتبه اعتباری،سیستم بانکی و بازار سرمایه از جمله شاخصه هایی می باشند که در گزارش یورومانی مورد بررسی قرار می گیرد. بر اساس این گزارش،یورومانی حداکثرعددی که به شاخص ریسک سیاسی اختصاص می دهد،درجه کلی ۲۵ است که به ایران درجه ۱۱/۸۵اختصاص یافته است. این گزارش می افزاید: ریسک عملکرداقتصادی ایران از درجه کلی ۲۵تنها ۱۷/۱۴است. این گزارش حاکی است،شاخص بدهی ایران از عدد کلی ۱۰ برابر ۹/۸۴ است. بر اساس این گزارش، بهترین ریسک اقتصادی در سطح دنیا به کشورهای نروژ، سوئیس، لوکزامبورگ، آمریکا، دانمارک، سوئد، انگلستان، فنلاند، و استرالیا مربوط می شود.

درمیان کشورهای خاورمیانه بالاترین رتبه از آن قطر است. رتبه ریسک سیاسی و اقتصادی قطر در سطح جهان ۳۰ است. پس از قطر به ترتیب کشورهای امارات ۳۱، کویت ۳۳، بحرین ۳۶، اسرائیل ۴۱، عربستان ۴۲، عمان ۵۲، تونس ۵۸، مصر ۶۶، ترکیه ۷۳ قرار دارند. در این رده بندی ۱۸۵ کشور جهان مورد بررسی قرار گرفته اند. این گزارش حاکی است که افغانستان، کره شمالی و عراق در رتبه های آخر این مؤسسه قرار گرفته اند.

افتتاح اولین مهربانک کوچک

مراسم بهره برداری از نخستین پروژه مهربانک کوچک بانک کشاورزی با حضور جلال رسول اف مدیرعامل این بانک در محل دانشگاه صنعتی شریف برگزار شد.

رسول اف طی این مراسم گفت: امسال ۱۸۰ کیوسک بانک در کشور افتتاح خواهد شد که ۵۰ کیوسک برای مراکز دانشگاهی و درمانی در نظر گرفته شده و ۱۳۰ کیوسک نیز در مراکز تجاری به بهره برداری می رسد.

وی افزود: تا پایان سال ۴۰۰ شعبه دیگر بانک کشاورزی مجهز به دستگاه خودپرداز خواهد شد و تا پایان خردادماه سال بعد بانک های مجهز به خودپرداز به ۱۱۰۰ شعبه افزایش پیدا خواهد کرد. لازم به ذکر است که مهربانک کوچک یک کیوسک مجهز به دستگاه خودپرداز ATM بانک کشاورزی است که به طور مستقل و بدون نیاز به شعبه و کارمند عمل می کند و متصل به طرح شتاب است.

افزایش صادرات فرش با ۶ برنامه محوری

گروه اقتصادی: صبح روز گذشته همایش فرامنطقه‌ای آموزش مربیان زن قالیباف کشورهای آسیایی در مرکز پژوهش های وزارت بازرگانی آغاز به کار کرد. در این همایش که کارشناسان فرش از کشورهای آذربایجان، قرقیزستان، قزاقستان، افغانستان و ترکمنستان حضور دارند طی ۴ روز در سمینارهای مختلف مسائل مربوط به تولید فرش را مورد بررسی قرار خواهند داد. در حال حاضر علیرغم آنکه صنعت جهانی در شکل و شمایلی نوین به فعالیت مشغول است و کالاهای صادراتی در عرصه صنعت جهانی نیز دربرگیرنده محصولات نوین صنعتی هستند با این حال ایران همچنان با جدیت تولید فرش را ادامه می دهد تا از این طریق هر سال حجم صادرات کالاهای غیرنفتی خود را افزایش دهد. البته اینکه در دنیای امروز تولید فرش زیرمجموعه فعالیت های صنعتی و کالاهای صادراتی برای افزایش ارزش افزوده اقتصاد کشور قرار بگیرد، بحثی است که پیش از این کارشناسان متفاوتی به ارزیابی آن پرداخته اند مبنی بر اینکه تولید سنتی در اقتصاد جهانی توانایی رقابت با تکنولوژی نوین را ندارد.

واقعیتی که به نظر می رسد با مقایسه جدول صادراتی ایران با کشورهای در حال توسعه بتوان آن را به تماشا نشست. البته این مطابقت باید با قیاس هزینه‌های انسانی، فیزیکی و زمانی تولید محصولات نوین در کشورهای پیشرفته تر با تولید کالاهای سنتی نظیر فرش (آن به هم شکلی کاملاً غیراصولی) صورت گیرد. به هر حال ایران همچنان جزو حاضرین در بازار جهانی فرش است اما نه مثل سابق که حرف نخست را در این میدان می زد. امروز علیرغم آنکه اصلاح طلبی اقتصادی طی ۸ سال گذشته بسیاری از ساختارها را ترمیم کرده است اما همچنان ضعف مدیریت و نبود اندیشه صنعتی در این گزینه اقتصادی مشکلات بسیاری را در عرصه صادرات این کالا افزایش داده است.

مقام نخست در بازار جهانی

فرهاد دژپسند -معاون برنامه ریزی های اقتصادی وزارت بازرگانی- نیز در این همایش فرامنطقه‌ای آموزش مربیان زن قالیباف کشورها سهم ایران از اراضی جهان ۷/۱ درصد و جمعیت ۱/۰۶ درصد جهان است و به لحاظ منابع زیرزمینی نفت و گاز از رتبه دوم برخوردار است. به گفته وی، درآمد سرانه ایران در سال ۲۰۰۳، هفت هزار دلار و رشد GDP آن ۷ درصد بوده که در بین کشورهای منطقه بیشترین و جایگاه بیست و یکم را بین ۲۰۷ کشور جهان دارا بوده است. همچنین سرمایه گذاری خارجی انجام شده در همین سال ۱۲۰ میلیون دلار تخمین زده شد که سهم سرمایه ناخالص ۴۱ درصد از GDP بوده و می تواند زمینه ساز سایر فعالیت های اقتصادی نیز باشد. دژپسند عنوان کرد: «مجموع صادرات کالاها (اعم از نفتی و غیرنفتی) و خدمات ایران در سال ۲۰۰۳ معادل ۳۲/۹۹۱ میلیارد دلار بوده که با توجه به حجم واردات ۲۹/۵۶۱ میلیارد دلاری تراز مثبت تجاری به میزان ۴/۴۳۰ میلیارد دلار بالغ شده است.» بر اساس ادعای معاون وزیر بازرگانی در برنامه سوم توسعه با رویکرد برون نگر و اتخاذ سیاست های تسهیل تجاری، کالا با ۹ درصد رشد مواجه بود و از ۰/۳ درصد در سال شروع برنامه به ۰/۴ درصد درسال ۱۳۸۲ رسید. دژپسند در ادامه بیان کرد که در پی تنگناهای ارزی، بحران بدهی های خارجی و تحقق نیافتن برخی پیش بینی های انجام شده برای متغیرهای کلیدی بخش خارجی اقتصاد در برنامه اول توسعه، مجدداً در برنامه دوم بر توسعه صادرات تأکید شد که طی همین روند ایران درخواست الحاق به WTO را نیز مطرح و اصلاح نظام تجاری را جزو اهداف خود قرار داد. دژپسند در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به تمهیداتی که در برنامه سوم برای جهش صادراتی اندیشیده شده بود، عنوان کرد: « در طول این برنامه استرداد حقوق گمرکی و سود بازرگانی مواد اولیه و واسطه‌ای وارداتی که در تولید کالاهای صادراتی کاربرد داشت و نیز حمایت از صندوق های غیردولتی توسعه صادرات مورد توجه قرار گرفت و به خلق مزیت در فعالیت های مدرن که پس از مدتی قدرت رقابت آزاد را داشته باشند، تأکید و شورای عالی توسعه صادرات غیرنفتی و کمیته‌های توسعه صادرات استان ها نیز تشکیل شد.» وی همچنین یکسان سازی نرخ ارز، پرداخت جوایز صادراتی به صادرکنندگان، تبدیل موانع غیرتعرفه‌ای واردات به تعرفه های معادل و کاهش تدریجی آن، مجاز بودن صدور کلیه کالاها و خدمات و تجمیع عوارض را از مهم ترین اقدامات انجام شده در سال های برنامه سوم برای گسترش تجارت و صادرات غیرنفتی نام برد. دژپسند در ادامه سیاست های اصلی در برنامه دوم توسعه برای کاهش هزینه های صادرات و قیمت تمام شده محصولات صادراتی را معافیت صادرکنندگان از پرداخت مالیات، عوارض، پیمان سپاری، دریافت مجوز و نیز پرداخت بخشی از هزینه های هیأت های بازاریابی و معاف کردن ارز حاصل از صادرات از مقررات تعزیرات حکومتی، کاهش پیش پرداخت گشایش اعتبار اسنادی از ۹۰ درصد به ۱۰ درصد، اجازه واردات مستقیم در مقابل صادرات به همه واحدهای تولیدی -صادراتی، کاهش نرخ سود تسهیلات بانکی و تخصیص سهم معینی از تسهیلات بانکی به بخش صادرات و استرداد سود بازرگانی و حقوق گمرکی مواد، کالاها، تجهیزات و قطعات به کار گرفته صادراتی، اعطای وام ارزی به واحدهای تولیدی با بازپرداخت ۵ تا ۸ ساله و کارمزد پنج درصد برای استفاده از تکنولوژی های جدید برشمرد. وی مدعی شد: « در طول برنامه سوم توسعه صادرات غیرنفتی رشد مستمر داشته و سهم کالاهای صنعتی نیز مداوماً از رشد برخوردار بوده است و از رقم ۳/۸ میلیارد دلار در سال نخست برنامه (۷۹)، در سال پایانی (۸۳) به رقم ۷/۶ میلیارد دلار رسید که در مجموع ۲۵ میلیارد دلار کالای غیرنفتی صادر شد که با توجه به اهداف پیش بینی شده -۲۷/۷ میلیارد دلار صادرات غیرنفتی- نزدیک به ۹۰/۴ درصد از اهداف برنامه محقق شد و سهم صادرات غیرنفتی نیز ۶۰ درصد افزایش یافت.»

او بیان کرد که صادرات فرش در برنامه اول توسعه ۴/۵ میلیارد دلار بود که ۳/۴۴ درصد از صادرات غیرنفتی را شامل می شد که در برنامه دوم به ۳/۵ میلیارد دلار و برابر ۲۲/۶ درصد رسید و در برنامه سوم نیز با کاهش مجدد به ۲/۷ میلیارد دلار برابر با ۱۰/۹ درصد رسیده است. بنابراین باید این کاهش ها مورد بررسی قرار گیرد و سیاست های مناسب برای تغییر روند آن اتخاذ شود. دژپسند همچنین بازار جهانی فرش را نیز مورد ارزیابی قرار داد و گفت: «ارزش تقاضای کل فرش در بازار جهانی از حدود ۲/۵ میلیارد دلار فراتر نرفته و با روند نزولی در سال ۲۰۰۳ به ۱/۳ میلیارد دلار رسیده به طوری که این بازار در ۱۳ سال گذشته سالانه با ۷ درصد رشد منفی مواجهه بوده است و بررسی ها نشان می دهد که ایران با صدور ۴۷۱ میلیون و ۷۰۰ هزار دلار فرش به این بازار در سال ۸۳ با سهمی معادل ۴۰ درصد مقام نخست را در صادرات فرش به بازارهای جهانی کسب کرده و بعد از ایران پاکستان با ۱۷ درصد، هند ۱۲ درصد، چین ۱۰ درصد، نپال ۶ درصد و ترکیه ۳ درصد سهم در بازار جهانی دارند و دو کشور آلمان و آمریکا نیز حدود سه درصد فرش صادرات ایران را در این سال ها به خود اختصاص داده‌اند.»

به اعتقاد وی، در طی سال های گذشته کاهش تقاضای جهانی فرش تنها یکی از دلایل افت صادرات بوده و سایر دلایل آن نیز داخلی بوده است که نبود کارگاه های متمرکز، افت کیفی فرش تولیدی، نبود استراتژی از مشکلات امر تولید و صادرات فرش، کافی نبودن سطح علمی دست اندرکاران فرش در صادرات تولید و بافت و کمبود نوآوری همراه با اصالت درباره فرش ها و نیز مواجهه با مشکل حمل و نقل از جمله این دلایل است. به گفته وی، ضروری است که برای رفع مشکلات فرش بین دو مقوله تصدی گری و امور حاکمیتی تفکیک قائل شد و از برپایی نمایشگاه ها و بکارگیری روش های نوین تبلیغاتی و فروش استفاده کنیم.

توسعه صنعت قالیبافی و افزایش صادرات غیرنفتی

سخنران بعدی این همایش عباس صدری، رئیس دفتر منطقه‌ای آیسسکو بود. او با اشاره به اینکه توسعه صنعت قالیبافی افزایش صادرات غیرنفتی را به همراه دارد، گفت: این همایش با همکاری وزارت بازرگانی و دفتر منطقه‌ای آیسسکو تشکیل شده است. وی با تأکید بر آموزش زنان قالیباف گفت: اولین پروژه آموزش زنان قالیباف در سال ۱۹۹۸ تا سال ۲۰۰۰ انجام شد. صدری با اشاره به این که آیسسکو برای اجرای همایش فرامنطقه‌ای تلاش بسیاری داشته است، خاطرنشان ساخت: هدف از تشکیل چنین همایش هایی توسعه صنعت قالیبافی است. به علاوه این صنعت منبعی برای تولید درآمد زنان است. وی گفت: با توسعه این صنعت فعالیت های اجتماعی و اقتصادی زنان افزایش می یابد. رئیس دفتر منطقه‌ای آیسسکو در تهران از این که چنین همایش هایی بتواند به ارتقاء صنعت قالیبافی کمک کند، اظهار امیدواری کرد و افزود: توسعه این قسمت افزایش صادرات غیر نفتی را در پی دارد. وی بر کسب مهارت ها و تکنیک های خاص در این صنعت تأکید کرد.

افزایش صادرات فرش

فیض الله عرب سرخی، رئیس مرکز ملی فرش نیز با اشاره به اینکه ۶ برنامه محوری در زمینه صادرات در مرکز ملی فرش اجرا می شود خاطرنشان ساخت: فرش دستباف یک کالای لوکس و با کشش بالا است و کاهش صادرات فرش امری طبیعی محسوب می شود که در همه کشورها اتفاق می افتد. وی افزود: زمانی که کشورهای مصرف کننده دچار نوسانات اقتصادی می شوند اولین کالایی که از سبد مصرف خارج می شود کالاهای لوکس است. رئیس مرکز ملی فرش تصریح ساخت: فرش دستباف به طور عمده در کشورهای اروپایی و آمریکای شمالی و تا حدودی در ژاپن مصرف می شود و به این جهت که فرش دستباف یک کالای لوکس است و وضعیت اقتصادی در این کشورها دچار نوسان شده است کالای لوکس کمتری به کشور وارد می کنند.وی با اشاره به بهبود کیفیت تولید با طراحی برنامه های تبلیغاتی مناسب گفت: با پشتیبانی از روند تولید مناسب و صادرات فرش دستباف جایگاه ایران را در بازارهای جهانی حفظ کنیم. عرب سرخی با تکذیب این ادعا که برخی، سیاست های غلط را دلیل اصلی کاهش صادرات فرش می دانند عنوان کرد: کاهش صادرات فرش تنها مربوط به ایران نیست بلکه بقیه کشورهای صادر کننده نظیر چین، هند و ترکیه نیز این مشکل را دارند. آیا این امر منطقی است که سیاست غلط ایران در زمینه صادرات فرش دستباف بقیه کشورها را نیز با مشکل مواجه کند؟ وی با تأکید بر شش برنامه محوری مرکز فرش در زمینه صادرات فرش اظهار داشت: آموزش، تحقیقات، پشتیبانی و حمایت مادی و معنوی و گسترش فعالیت های تولیدی اعم از تولید فرش و مواد اولیه، تأسیس اتحادیه های صنفی مربوط به بافندگان از جمله برنامه های محوری مرکز است. رئیس مرکز ملی فرش ادامه داد: از جمله برنامه های محوری دیگر اعطای تسهیلات و کاهش نرخ سود برای تسهیلاتی که برای پروژه فرش اختصاص می یابد، می باشد.

تولید اوپک ۵۰۰ هزار بشکه افزایش می یابد

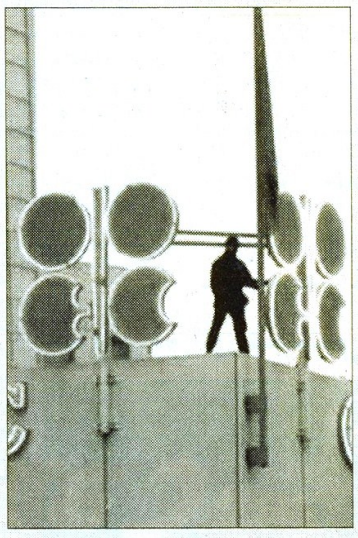

گروه اقتصادی: همه چیز در بازار جهانی نفت سکوت کرده است. قیمت ها همچنان روی ۵۵ دلار منجمد شده‌اند و سربازان نفتی کشورهای مختلف جهان نیز به گوش ایستاده‌اند تا سران اوپک تکلیف شاخص ها را در وین مشخص کنند. به نظر می رسد همه چیز آماده است تا به زودی ۵۰۰ هزار بشکه به تولید اوپک افزوده شود. این چیزی است که حالا دیگر کشورهای مصرف کننده به آن نیاز دارند تا با حداقل دغدغه قیمت انرژی رشد و توسعه خود را ادامه دهند. اوپک در واقع با افزایش ۲ درصدی تولید نفت خود، میزان تولید خود را به بیش از ۲۸ میلیون بشکه در روز افزایش خواهد داد.

اجلاس اوپک قرار است ساعت ۱۰ صبح به وقت محلی در دفتر اوپک در شهر وین برگزار شود.

علی رغم احتمال افزایش تولید نفت اوپک قیمت نفت در بازارهای جهانی این هفته بار دیگر به بیش از ۵۵ دلار افزایش یافته است. قیمت هر بشکه نفت آمریکا در بازارهای آسیایی روز چهارشنبه با ۳۳ سنت افزایش به ۵۵/۳۳ دلار رسید. گری راس مشاور ارشد انرژی مؤسسه پیرا در این باره گفت: افزایش تولید نفت اوپک تأثیر محسوسی بر کاهش قیمت جهانی نفت نخواهد داشت چرا که مشکل اصلی در حال حاضر عدم توانایی پالایشگاه های جهان در تأمین نفت مورد نیاز بازارهای جهانی است. میزان تقاضای جهانی نفت در نیمه دوم سال ۲۰۰۵ میلادی روزانه بیش از ۳ میلیون بشکه افزایش خواهد یافت. عربستان نیز اعلام کرد: میزان تولید نفت این کشور برای تحویل در ماه جولای در حد ۹/۵ میلیون بشکه در روز ثابت باقی مانده است و علت این مسأله عدم رشد تقاضای جهانی نفت در این مدت بوده است. سایر اعضای اوپک نیز در این مدت با حداکثر ظرفیت خود نفت تولید کرده‌اند.

در همین رابطه وزیر نفت امارات عربی متحده اعلام کرد در حال حاضر کشورهای عضو اوپک جمعاً ۵۰۰ هزار بشکه در روز بیشتر از سهمیه خود تولید می کنند. به گزارش خلیج تایمز، محمد بن ضائن الحمیلی، وزیر نفت امارات عربی متحده اعلام کرد که کشورهای عضو اوپک قصد دارند برای تأمین تقاضای روزافزون جهانی نفت با افزایش سرمایه گذاری ها، ظرفیت تولید خود را افزایش دهند. بر اساس این گزارش، الحمیلی همچنین اعلام کرد که اعضای اوپک در جلسه آتی این سازمان در وین دو گزینه را مورد بررسی قرار خواهند داد؛ یا همین سقف تولید ۲۷/۵ میلیون بشکه ای (بدون در نظر گرفتن عراق) را حفظ می کنند و یا به منظور تعدیل بازار نفت، تولید خود را افزایش خواهند داد. الحمیلی افزوده است: اوپک با بررسی این دو گزینه، با توجه به شرایط بازار، عرضه و تقاضای نفت، و میزان دوام قیمت های جهانی نفت تصمیم نهایی را اتخاذ خواهد کرد. این گزارش به نقل از الحمیلی می افزاید، هم اکنون تولید مازاد بر سهمیه اوپک، ۵۰۰ هزار بشکه در روز است. روز گذشته در حالی که تنها چند ساعت تا برگزاری یکصد و سی و ششمین نشست اوپک باقی مانده بود شیخ احمد فهد الصباح اعلام کرد که با هدف تثبیت بهای نفت در بازار جهانی، حجم تولید اوپک به میزان ۵۰۰ هزار بشکه در روز افزایش خواهد یافت. وی از ورود به وین ،محل برگزاری نشست اوپک ،در گفت وگو با خبرگزاری «ادکرونوس اینترنشنال» اظهار کرد: «تصمیم اوپک برای افزایش سقف تولید گامی مثبت است که تعهد اوپک به تثبیت بازار و ایجاد تعادل در قیمت ها را نشان می دهد.» الصباح تأکید کرد: مشکل بهای بالای نفت به علت مالیات های سنگین دولت ها و فراورده های جانبی نفت است، نه ناتوانی اوپک و کشورهای تولید کننده در عرضه نفت خام به بازارهای جهانی. رئیس کویتی کنفرانس اوپک در ادامه اظهار کرد: «بازار نفت اشباع شده و حجم عرضه از تقاضا بیشتر است. من گفته بودم که به محض اعلام کاهش حجم ذخایر استراتژیک فراورده های جانبی نفت در کشورهای مصرف کننده، بهای نفت افزایش خواهد یافت.» الصباح ابراز امیدواری کرد که اوپک همچنان تصمیمات مناسبی را برای ادامه عرضه کافی نفت به بازار جهانی اتخاذ کند تا نیازهای کشورهای مصرف کننده را تأمین، وضعیت بازار را تثبیت و قیمت ها را به میزانی برساند که هم برای مصرف کنندگان و هم برای تولیدکنندگان مناسب باشد. وی با بیان اینکه حجم تولید نفت اوپک هم اکنون از ۳۰ میلیون بشکه فراتر رفته است، نسبت به نتایج اولین نشست اوپک با اتحادیه اروپا ابراز رضایت کرد و گفت: «امیدوارم تا این گفت وگوها، چارچوب همکاری و استراتژی جدیدی را برای همکاری بیشتر میان تولیدکنندگان و مصرف کنندگان نفتی به وجود آورد.» رئیس اوپک همچنین اعلام کرد که از ابتدای ماه آینده، نفت بیشتری از سوی عربستان، کویت و امارات به بازار عرضه خواهد شد و این تصمیم، که در نشست امروز نهایی خواهد شد، با هدف رساندن سقف تولید به ۳۰/۵ تا ۳۱ میلیون بشکه در روز در سه ماهه چهارم سال ۲۰۰۵ میلادی است.»

این در حالی است که روز گذشته مدیر پژوهش های مؤسسه مطالعات بین المللی انرژی با اعلام این موضوع که افزایش ۵۰۰ هزار بشکه به تولید اوپک به معنای رسمی کردن تخلفات است، خاطرنشان ساخت: با توجه به این که درحال حاضر تولید غیررسمی اوپک بیش از ۲۸ میلیون بشکه در روز است؛ افزایش ۵۰۰ هزار بشکه ای اوپک به معنای رسمی کردن تخلفات است.

محمدعلی خطیبی مدیر پژوهش های اوپک مؤسسه مطالعات بین المللی انرژی با اشاره به تصمیم اوپک برای افزایش ۵۰۰ هزار بشکه‌ای تولید خود، افزود: افزایش یا عدم افزایش ۵۰۰ هزار بشکه تولید اوپک در روز تأثیری جدی بر بازار نفت نخواهد گذاشت. وی افزود: در حال حاضر افزایش سقف تولید به منزله افزایش میزان عرضه نیست، زیرا این ۵۰۰ هزار بشکه اضافی روی سقف تولید عمل می شود که به ۲۸ میلیون بشکه در روز می رسد. مدیر پژوهش های اوپک مؤسسه مطالعات بین المللی انرژی، تصریح کرد: این درحالی است که آخرین ارقام نشان می دهد که اوپک بیش از ۲۸ میلیون بشکه تولید می کند؛ بنابراین افزایش تولید اوپک به معنای رسمی کردن تخلفات است. خطیبی افزود: البته امکان دارد افزایش ۵۰۰ هزار بشکه‌ای نفت اوپک از نظر روانی تأثیر محدودی برای کاهش جزیی قیمت ها داشته باشد؛ ولی به دلیل این که ظرفیت مازاد تنها در کشور عربستان بوده بنابراین نمی توانیم انتظار کاهش فراوان قیمت ها را داشته باشیم. وی با بیان اینکه به گفته مقامات عربستانی ظرفیت مازاد آنها نفت خام سنگین است، خاطرنشان کرد: حتی اگر عربستان بخواهد از این ظرفیت مازاد استفاده کند نفت خام سنگین بوده و مشتری ها نیز تمایلی برای برداشت آن ندارند؛ ضمن آن که نمی توان از نفت خام سنگین برای به دست آوردن بنزین استفاده چندانی کرد. به گفته وی، نفت خام های سبک معمولاً مورد استقبال پالایشگران برای تولید بنزین قرار می گیرند. خطیبی گفت: تصمیم اوپک به نوعی اعلام همکاری این سازمان با مصرف کنندگان است اما مشکل بازار فراتر از این تصمیم ها است. وی با بیان این که مشکل بازار نفت با افزایش ۵۰۰ هزار بشکه‌ای ظرفیت تولید اوپک حل نمی شود، خاطرنشان کرد: یکی از مشکلات بازار ظرفیت پالایشی است زیرا سیستم پالایشی مازاد در بازار وجود ندارد تا نفت خام های اضافی را پالایش کند. خطیبی، ادامه داد: در حال حاضر ظرفیت پالایشی دنیا با حداکثر ظرفیت خود فعالیت می کند و ظرفیت موجود هم به دنبال تأمین فرآورده فصلی است که بنزین شامل آن می شود. وی، افزود: به این ترتیب نفت خام عربستان که ادعای توانایی عرضه بیش از یک میلیون بشکه نفت خام را دارد به هیچ وجه مورد استقبال پالایشگران قرار نمی گیرد. مدیر پژوهش های اوپک مؤسسه مطالعات بین المللی انرژی، افزود: در حال حاضر متوسط قیمت نفت سبد اوپک نسبت به سال گذشته میلادی ۱۳ دلار افزایش داشته است؛ بنابراین وضعیت نسبت به سال گذشته بهتر است. وی گفت: پیش بینی می شود که با وارد شدن به فصل سرما، قیمت های نفت حتی به ۶۰ دلار هم برسد زیرا درحال حاضر اوپک و غیر اوپک با تمام توان تولید می کنند. خطیبی، عرضه جهانی نفت را ۸۵ میلیون بشکه ذکر کرد و افزود: در زمستان سال جاری به ۸۷ میلیون بشکه نیاز خواهیم داشت که این به معنای کمبود ۲ میلیون بشکه ای نفت خام است. کارشناس مسائل انرژی، ادامه داد: با توجه به این که با نزدیک شدن فصل سرما کمبود نفت خام نمود بیشتری پیدا می کند قیمت نفت خام به ۶۰ دلار و بالاتر هم می رسد. وی، گفت: البته زمستان سال آینده میلادی نیاز جهانی بازار به ۸۹ میلیون بشکه نفت در روز خواهد بود که حاکی از کمبود ۴ میلیون بشکه ای برای سال آینده است. خطیبی افزود: به این ترتیب وضعیت بازار نفت در سال آینده بسیار پیچیده خواهد بود و این امر افزایش قیمت ها را اجتناب ناپذیر می کند. وی، خاطرنشان کرد: به گفته وزیر انرژی آمریکا مشکل بازار نفت تا ۱۰ سال آینده حل نخواهد شد. پیش از این و در آستانه تغییر و تحولات مهم بازارهای جهانی نفت بسیاری از تحلیلگران بر این باور بودند که حالا دیگر تولیدکنندگان اوپکی به استقلال خود در تولید نفت خواهند رسید اما این اتفاق پس از نشست با سران اتحادیه اروپا به محاق رفت. امروز باز هم می توان گفت که نفت در شرق تولید می شود اما همچنان غرب صاحب آن است.

پنجره‌ای روبه اقتصاد

نگاهی به اندیشه های اقتصادی در آستانه انتخابات
توزیع درآمد و دیدگاه قابلیت انسانی

دکتر وحید محمودی*

رویکردهای رایج در توسعه اقتصادی به طور عمده رویکردهایی هستند که می بایست آنها را رشدگرا نامید. تاکیدات اصلی این رویکرد برای تحقق توسعه، رشد اقتصادی و افزایش درآمد سرانه است. اما به دلیل اهمیت نحوه توزیع عواید حاصل از رشد هیچ مکتب توسعه اقتصادی وجود ندارد که به موضوع توزیع درآمد بی تفاوت باشد. حامیان این مکاتب لااقل تلاش کرده‌اند که به نوعی به موضوع تحقق توزیع عادلانه درآمد بپردازند. اما تجربه تاریخی در فرآیند توسعه بسیاری از کشورها نشان داد که نتایج رشد الزاماً توزیع عادلانه درآمدها را به همراه ندارد.

حامیان این دیدگاه در استدلال های خود بر این نکته تأکید می کردند که با رشد اقتصادی کیک اقتصاد بزرگتر می شود و بالا آمدن آب دریا همه کشتی ها را بالا خواهد برد، از این سخن چنین نتیجه می گرفتند که وقتی کیک اقتصاد بزرگتر شد، عواید (به طور مطلق) بیشتری نیز نصیب فقرا و کم درآمدها می گردد.

با شکست تجربی و تئوریک این دیدگاه نظریه پردازان اقتصادی تلاش کردند که ضمن دفاع از اندیشه های خود، پاسخی نیز برای توزیع برابرتر درآمدها و کاهش فقر ارائه دهند. زیرا از نظر تئوریک هنگامی با بزرگتر شدن کیک اقتصاد، سهم اندک فقر نیز افزایش می یابد که الگوی توزیع درآمد، الگویی با ثبات باشد. یعنی سهم ثابتی برای آنان وجود داشته باشد. در غیراین صورت نه تنها عواید آنان افزایش نمی یابد بلکه با تمایل الگوی توزیع به سمت بدتر شدن، ممکن است سهم آنان از عواید رشد به حدی کم شود که عوایدی حتی کمتر از مقدار قبل به دست آورند.

بسیاری از سیاست های تعدیل اقتصادی که ملهم از اندیشه های کلاسیک در توسعه اقتصادی است می توانند عامل بدتر شدن الگوی توزیع درآمد و لذا کاسته شدن از سهم فقرا علی رغم رشد اقتصادی باشند.

نظریه پردازان اقتصادی کوشیدند که پاسخی درخور برای حل موضوع توزیع درآمد ارائه دهند. این پاسخ ها را به طور کلی می توان در دو رویکرد مجزا طبقه بندی کرد:

۱-رویکرد مبتنی بر فرآیند خودکار و اتوماتیک در بهبود توزیع درآمد

۲-رویکرد مبتنی بر توزیع مجدد درآمدها از طریق سیاست های مالیاتی و حمایتی گروه اول که در رأس آنها سیمون کونتس (۱۹۵۴) قرار دارد، تلاش کرد نشان دهد در فرآیند رشد اقتصادی و در بلندمدت به تدریج و طی مکانیسمی پیچیده، توزیع درآمد نیز عادلانه تر خواهد شد و استدلال خود را در قالبی که به عنوان منحنی معکوس کونتس معروف شد، بیان کرد. این رویکرد که در واقع به نوعی وامدار همان دست پنهان آدام اسمیت (Invisible hand) است به این نکته کمتر توجه کرد که به قول جان مینارد کینز «در بلند مدت همه ما مرده‌ایم». در دورانی که متفکران و اندیشه پردازان از حقوق آیند